

Nr 141.

Av herr **Andersson** i Falkenberg **m. fl.**, *angående befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare.*

Sveriges hantverksorganisation har under ett flertal år i sin till Kungl. Maj:t ställda ansökan anhållit om ökat anslag till lärlingsutbildningen inom vårt land. Även i sin den 10 augusti 1929 dagteknade skrivelse om anslag under budgetåret 1930—1931 framföres ånyo denna anhållan, med begäran om att nuvarande antalet lärlingsunderstöd, som är begränsat till högst 75 st., måtte utökas till 100 st. och att motsvarande ökning i anslaget måtte beviljas. Som av Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, under tionde huvudtiteln sid. 149—153 framgår, har Kungl. Maj:t icke ansett sig kunna förorda bifall till ovanberörda framställning.

Betydelsen av rekryteringen och yrkesutbildningen inom hantverket torde under senare åren alltmer hava vunnit förståelse inom såväl hantverk som industri. Genom den utveckling, som dessa näringsgrenar under senare tider genomgått, torde för alla deras målsmän framstå som en trängande nödvändighet, att yrkeskunnigheten icke allenast bibehålles, utan än ytterligare utvecklas. Genom industriens rationaliseringssträvanden har den praktiska lärlingsutbildningen inom denna näringsgren allt mer och mer lämnats åt sitt öde. För att fylla behovet av kvalificerad arbetskraft drager industrien till sig sådana arbetare som vunnit sin grundläggande yrkesutbildning inom hantverket. Hantverkarkårens lärlingsutbildning har således fått den dubbla uppgiften att lägga grunden för yrkeskunnigheten, icke endast bland sina egna yrkesutövare, utan även i mycket stor utsträckning för den yrkeskunniga arbetarstammen inom industrien. Härutav torde än mera framstå nödvändigheten av att hantverkarkåren vinner ökat stöd i sitt betydelsefulla arbete vid lärlingsutbildningen inom de olika yrkena.

Härutöver torde böra erinras om den över allt i vårt land förekommande ungdomsarbetslösheten. Denna ungdom har svårt att vinna anställning, mången gång icke därför att arbete saknas, utan beroende därav, att lärlingsutbildningen är för yrkesutövaren, hantverkaren, en ekonomisk utgift, som hans av hård konkurrens pressade näringsgren icke kan motstå. Han måste därför ofta, ehuru för yrkets fortsatta utveckling varmt intresserad, anställa endast fullt yrkeskunniga arbetare, då detta för honom medför mindre besvär och lämnar bättre ekonomisk avkastning. Härutav torde i någon mån den rådande ungdomsarbetslösheten finna sin förklaring.

I nu gällande bestämmelser för statsunderstöd till hantverksmästare för lärlingsutbildning är lärlingstiden fastställd till minst tre år och statsunderstödet till kronor 400:—. Av detta utbetalas kronor 125:— under första, 100:— under andra och 75:— vid tredje årets slut. Återstående kronor 100:— utbetalas, sedan styrkt blivit att lärlingen genom avlagt prov eller på annat sätt visat sig vara utlärd i yrket. Ett bifall till hantverksorganisationens framställning skulle således för budgetåret 1930—1931 medföra en ökning av härför i statsverkspropositionen under tionde huvudtiteln äskade anslaget kronor 40,820:— med kronor 3,125:—, eller till kronor 43,945:—.

Kommerskollegium, som anmodats yttra sig över Sveriges hantverksorganisationens ovanberörda framställning, giver den också sitt förord och framhåller den stora betydelse, som denna lärlingsutbildning har för såväl hantverk som industri. Kommerskollegium rent av förutsätter betydelsen vara så stor, att den genom erhållande av än högre anslag skulle kunna ytterligare väsentligen utvidgas.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi föreslå riksdagen besluta

dels medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga kommerskollegium att enligt av Kungl. Maj:t föreskrivna grunder bevilja statsunderstöd åt hantverksmästare för utbildande av högst 100 lärlingar med utbildningstid från tidpunkt under budgetåret 1930—1931,

dels ock till befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare för budgetåret 1930—1931 anvisa ett *extra* anslag av kronor 43,945:—.

Stockholm den 18 januari 1930.

Anders Andersson,
Falkenberg.

Axel Lindqvist.

J. W. Mårtensson.

C. Brännberg.